

Posudek na bakalářskou práci Anety Duškové s názvem *Lexikální aspekty česko-slovenských jazykových vztahů v období národního obrození „Slovníček slovenský“ Viléma Dušana Lambla*

Vypracoval: Mgr. Marek Junek, Ph.D.

Bakalářská práce Anety Duškové s názvem *Lexikální aspekty česko-slovenských jazykových vztahů v období národního obrození „Slovníček slovenský“ Viléma Dušana Lambla* představuje podnětný a zajímavý pokus zkombinovat práci historickou a jazykovědnou. Na základě analýzy Zápisků cestujícího po Slovensku autorka ukazuje proměnu názorů V. D. Lambla na kodifikaci spisovné slovenštiny a vnímání Slováků jako samostatného národa a také si všímá jeho práce lexikální.

Obě práce vznikaly ve velmi komplikovaném období, kdy do vrcholné fáze vstupovalo formování jak českého, tak slovenského národa a představitelé obou národů se začali politicky projevovat. Proto pro české politiky byla zpočátku nepřijatelná Štúrova kodifikace spisovné slovenštiny, protože narušila austroslavistickou doktrínu, jak ji prezentovali např. F. Palacký a K. H. Borovský. To je jedna ze zásadních tezí, které v práci chybí pro pochopení dobového česko-slovenského kontextu. Ovšem toto odcizení bylo brzy překonáno a nedorozumění vysvětlena, což se projevilo v roce 1848. To dokládá i postřeh A. Duškové na str. 46, kde konstatuje, že nový spisovný jazyk neznamena narušení vzájemnosti a politické oslabení obou národů, ale jde o pravý opak.

Práci částečně znehodnocuje řada překlepů a chyb, včetně chyb gramatických a používání slovakizmů v textu („Uhersko“ na str. 11, str. 12 – „samovražedný“, str. 17 „bratři Lamblovy“, str. 19. – „představitely“, „spolek Slavie“ apod.). V úvodní části je rovněž velmi zjednodušená otázka maďarizace, není možné ji primárně zaměřovat na „náboženskou“ (což je sám o sobě chybný pojem), ale měla široké konotace kulturní, společenské i politické. Rovněž považuji za částečně nadbytečnou kapitolu o vztazích s Boženou Němcovou. Přestože měli blízký vztah a Lambl ji inspiroval nejenom v literární tvorbě, tato kapitola měla být součástí životopisu. Disproporční je i název práce a členění kapitol. Přestože je v bakalářské práci věnováno více místa Zápiskům“, tak v názvu se neobjevují. Rovněž tak se v různých částech objevují citáty stejných pasáží, podobně jako se na více místech objevuje vysvětlení hesel „salaš“ apod.

Také by mne zajímal princip výběru jednotlivých hesel / lexémů, které autorka porovnává z obou děl. Na první pohled mi přijde značně náhodný. Existuje v něm systém?

Přestože mám k práci řadu výhrad, považuji ji za velmi inovativní. Autorka si zručně poradila s kombinací historického a jazykového přístupu ke zkoumanému problému. Práce splnila všechny kvalifikační předpoklady kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě jako velmi dobrou.

Marek Junek